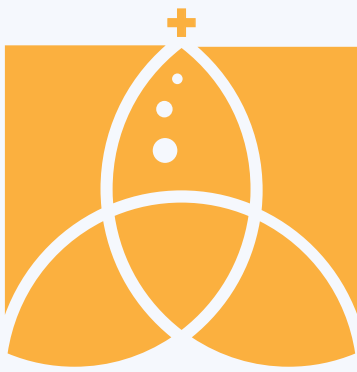

refleks

Menighetsblad for Søreide kirke 4-14. Årgang 42
Med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

Siste dag på jobben

Etter tretten år i Søreide går Hans Jørgen Morvik videre til nye oppgaver som sokneprest i Bergen Domkirke menighet. Men først måtte innsatsen i Søreide grundig markeres. Side 2-3

Annerledes cruise

Sjømannskirken fyller 150 år i år og inviterer i juni til Nordsjø-cruise med skoleskipet M/S Gann. Side 6-7

Ildsjelen i Søreide

Han er alltid på plass og gjør en stor innsats. Ildsjeler som Even Aarvik er kirkelivets ukjente helter. Side 8-9

Rap i kirken

Få med deg stor-konserten med KløverKnekt og Skarre R. Og Stein-Beaten står for oppvarmingen. Side 23

La de små barna ...

Store deler av denne sommeren har jeg tilbrakt i mitt barndomshjem i Oslo. Ved siden av at det er herlig å være i Oslo, så vekker det å gå rundt på mine barndomstrakter minner fra en annen tid. Disse minnene gjorde at jeg så en ny side ved en kjent tekst.

AV LARS MARTIN HOL

Jesus sier: «*La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.*»

Ofte har jeg tenkt at dette handler om en naiv tillit til at noe er sant, selv om det strider mot alt jeg har av fornuft. I sommer var det en annen side ved barnet som åpnet denne teksten for meg.

Det er to bilder fra mitt barndomshjem jeg vil bruke. Det første er fra et hjørne av hagen hvor det står et stort grantre. I dette treet bygget jeg som liten en hytte. Jeg husker godt hvordan jeg brukte flere dager på å trekke planker opp i toppen av treet, hvordan jeg slet med å bære opp hammeren, sagen, spiker og tau. Muskelene var slitne, og sulten rev. Dagen ble til natt, uten at jeg tok videre notis av det. Da jeg i sommer stod ved dette treet, husket

jeg hvordan det var å være barn, og hvordan det er å glemme seg selv i leken. Det er som om livet flyter igjen om deg. Den bekymringsløse delen av å være til.

Ved siden av barndomshjemmet mitt, ligger skolen jeg gikk på. Jeg husker godt hvordan livet gradvis ble fylt av mål. Jeg skulle videre til en ny skole, jeg skulle få en utdanning, en jobb, en leilighet, en bil og en familie. Det å være til ble fylt med mål som skulle nås.

Midt mellom disse to ytterpunktene er det et menneske lever sitt liv. Mellom leken, hvor det glemmer seg selv, og målene som skal nås. Da jeg i sommer gikk rundt på mine barndoms trakter, kjente jeg hvordan jeg lengtet etter opplevelsen av å glemme seg selv i leken. Erfaringen av at livet strømmer igjennom en.

Kan hende snakker ikke Jesus om barnets naive tillit, men om barnet som i leken glemmer seg selv og på den måten blir en del av livet. Denne siden av det å være et barn, åpner opp for en ny måte å se Guds rike på. Det blir ikke et sett med krav og regler som man i tillit må akseptere. Det blir en tilstand, hvor man glemmer seg selv og blir en del av livet. ●

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STØREVEIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Refleks utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana prosti og sendes alle hjem i menigheten. Vi tar med glede i mot reportasjetips og artikler av ulike slag.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes soreide.menighet@bergen.kirken.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Staben i menigheten. Kontaktinformasjon: Se side 16

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hafskor, 55 39 04 40 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 18. november

Takk for inn

Sokneprest Hans Jørgen Morvik har slutta som prest i Søreide. Etter 13 år på «landet» gjekk han i sommar inn i stillinga som sokneprest i Bergen domkirke menighet.

AV JENS Z. MEYER

No har han ansvar for å leia prestetenesta i Domkirken, Johanneskirken, Nykirken, St. Jakob og frå neste sommar også Mariakirken. Det blir ein stor overgang frå Søreide der det berre er ei kyrkje?

– Det blir i alle fall fleire vigs-

ler, eg har alt hatt fleire enn eg hadde på mange år i Søreide seier Hans Jørgen og ler. – Her er det mange bygg, det er eit konglomerat av menneske, bygg og lange tradisjonar og friske nye ting. Difor er det i større grad ei leiings- og administrativ oppgåve enn den eg har hatt no.

Utfordring

Då Hans Jørgen kom til Søreide i 2001, var det til ein kyrkje-lyd som hadde vore stengt på grunn av dårleg samarbeid.

– **Kvifor valde du likevel Søreide?**

– Det var litt tilfeldig. Vi var

Nattverdbordet er ikkje eit premiebord, men ein stasjon på vegen, seier soknepresten ofte.

Eit maleri av Bjørg Hausle Bondevik var menighetens gåve til Hans Jørgen.

satsen, Hans Jørgen!

lokaltstoff
Søreide menighet:
side 2, 3, 4, 21, 22, 23 og 24

på Stranda på Sunnmøre og trivdes godt der, men hadde behov for å koma oss til Bergensområdet for å koma nærare familien min, seier Hans Jørgen.

Meir synlege

Han fortel at oppdraget dei fekk var å skapa tillit til prestetenesta og kyrkjelyden.

– Det meiner eg vi klarte. No er tida inne for å vera litt meir synlege utover. Menigheten må jobba meir målretta i lokalmiljøet og framheva det vi har å by på, er rådet frå Hans Jørgen, som gjerne listar opp Søreide menighet sine fortrinn:

– For det første fellesskapet. Vidare at der er eit fast punkt som alltid vil vera der, eit orienteringspunkt i livet for veldig

mange. I kyrkja finn du nokon du kan snakka med, forhalda deg til. De kan samtala om dei djupaste spørsmål som tenkjast kan. Nokon prøver å gjera det yttarste dei kan for å hjelpa deg til å sjå ditt liv i den store sammenheng, i forholdet til andre menneske, deg sjølv og Gud, seier presten.

Møte med menneske

– Kva har betydd mest for deg desse åra?

– Møte med menneske! Søreide har vore ein veldig god kyrkjelyd å vera i, eg har fått mykje gjennom samværet med både staben og andre. Spesielt dei eldre har vore utruleg tolerante, opne og positive, kanskje i kon-

trast til det bildet mange har av folk i den alderen. Dei eldre har gått framfor med eit godt eksempel når dei vil ha så mykje born og lyd som mogeleg. Eg har aldri opplevd klage over for mange dåp, born eller konfirmantar som bråkar, seier soknepresten.

Leia eit ungt lag

Hans Jørgen har vore ein tydeleg, men oppmuntrande sokneprest i eit elles ungt lag med først Kolbjørn Gunnarson, sidan Sindre Skeie og Lars Martin Hol. Si eiga erfaring har han frå arbeid

som sjømannsprest, studentprest i Europa og sokneprest. Men før dette var han krinssekretær i Bibelselskapet. Det la nok ein del av grunnen for hans grundige preiker.

–Arbeidet der gav meg internasjonalt og økumenisk utblikk og høve til å konsentrera meg om det viktigaste for ein teolog, sjølv Bibelen. Ikkje minst lærte eg ulike måtar å lesa Bibelen på, noko både eg og kyrkjelydane eg har gjort teneste i har hatt utbytte av, håpar eg.

Sjølv om Hans Jørgen no gler seg til bli betre kjent i byen, vil han framleis ta turen ut på landet til Søreide, i alle fall når det er øving i Jubilate. Der vil han og kona hans, Hild Kristin, gjerne fortsetja. ●

Jan og Jennys BARNESIDE

Jan og Jenny er to dukker som bor i Søreide kirke.

Når kirken er helt tom, liker de å gå rundt på oppdagelsesferd. Hvis du gjør fargeleggingsoppgaven, kan du finne ut hvor i kirken de har vært denne gangen. Lurer du på hva dette stedet heter, kan du løse bokstavoppgaven.

Svaret kan du sende til rikke.bergflodt@bergen.kirken.no, så blir det kanskje du som får en liten overraskelse hjem i posten! Merk mailen med «Jan og Jenny». Kanskje kommer du til å treffe på Jan og Jenny en gang du er i kirken?

>> Finn symbolene og fargelegg hele feltet med rett farge >>

△	BRUN	★	BLÅ	☾	GUL
⊠	LILLA	•	RØD	○	ORANSJE

livet er mer

TROSOPPLÆRING I SØREIDE KIRKE

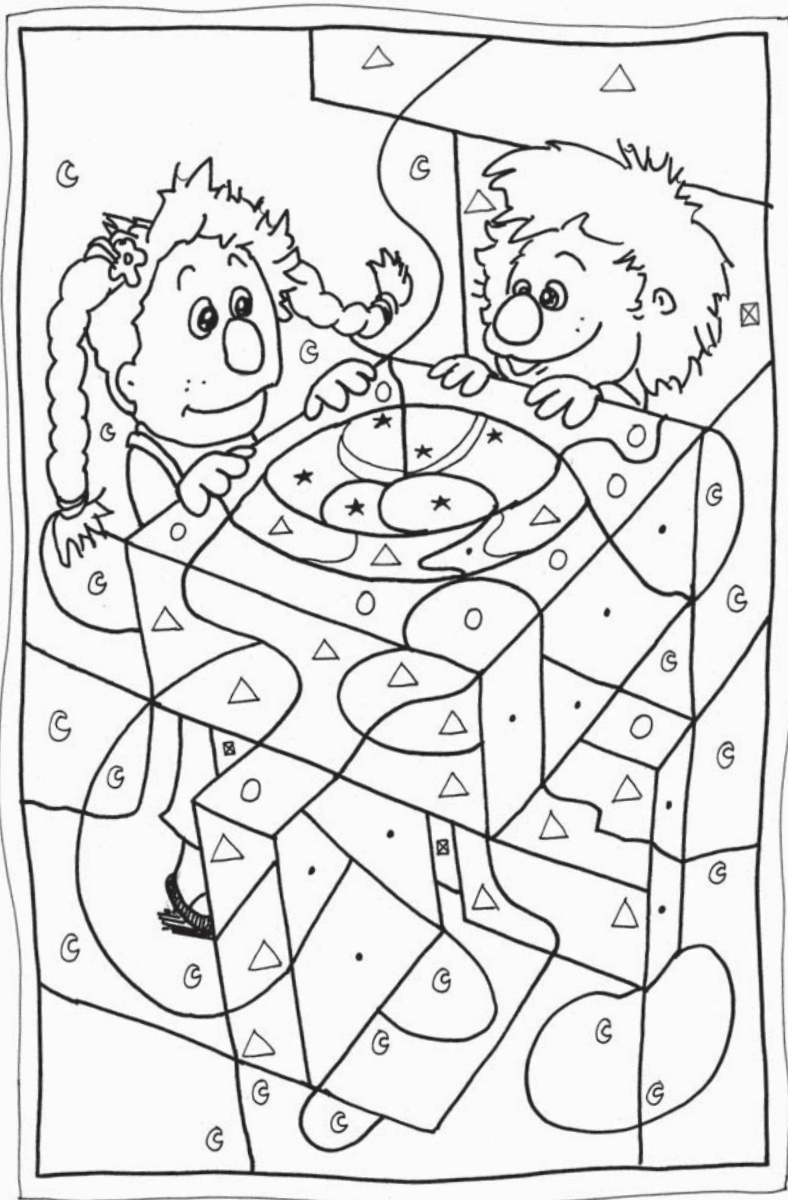
Her er noe av det som skjer for barn i Søreide kirke i høst:

- 28. sept: Høsttakkefest. 5-åringene blir invitert i forkant.
- 19. oktober: Utdeling av 2 års-CD og 4 års-bok
- 9. november: Samling for 3-åring
- 20. november: Oppstart Juniorkonfirmanter (5. klasse)

Familiekoret: 30. september, 14. og 28. oktober, 11. og 25. november.

Etter Skoletid (5., 6. og 7. klasse): Mandagene 13. og 27. okt., 10. og 24. nov. og 8. des. Fra skoleslutt til 16.30.

Café19 (5., 6. og 7. klasse): Siste fredag i måneden. 26. sept., 31. okt. og 28. nov. Kl. 19-21 i Ungdomslokalet.

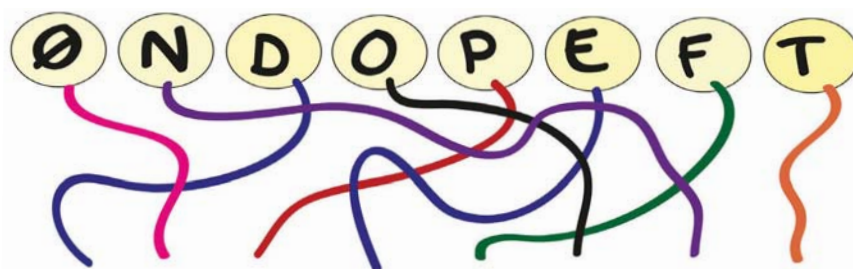
Bli med på søndagsskolen!

Noen søndager er det søndagsskole i Søreide kirke. Da går barna sammen ut av kirken og ned i barnehagen ved siden av.

Søndagsskolen er en fin plass for barn til å bli kjent med hverandre, og å treffe venner. På søndagsskolen leker man og synger sanger, og barna får høre historier fra Bibelen. Barna

som skal på søndagsskolen møter i kirken med de andre klokken elleve. Etter en liten stund går alle ut i samlet flokk. Barn som går i 5. klasse eller mer kan gå på Søndagsringen.

I høst er det søndagsskole 26. oktober, 9. november og 23. november. Søndagsringen er hver søndag når det ikke er familiegudstjeneste eller ferie.

Sjømannskirken 150 år: Hjarteleg til lukke!

Takka vere Sjømannskirken, kan Bjørgvin bispedøme skryte av at det er bispedømet der sola aldri går ned!

AV PROST PER BARSNES,

Bjørgvin biskop har alltid vore Sjømannskirken sin tilsynsbiskop. Då Per Lønning vart innsett som biskop i Bjørgvin, avslutta dåverande generalsekretær i Sjømannskirken, Halfdan Tschudi Bondevik, si velkomsthelsing slik: «*Vi vil be for deg over en hel verden!*» Under alle himmelstrøk er Sjømannskirken å finne, anten det er permanent stadleg nærvær med sjømannskyrkje, eller det er regelmessige vitjingar av ambulerande prestar til norske kontingentar, som er for små til at det blir oppretta som ein eigen stasjon. I Sjømannskirken kan det med rette syngjast:

*Den sol som vinker oss til hvile,
nå vigsler andres arbeidsdag,
og slik den stund for stund skal smile
til nye land og folkeslag.*

For samtidig som Sjømannskirken er ein samlingsstad for nordmenn i utlandet, så er den også ei bru inn i det lokalmiljøet der arbeidet er etablert.

Som namnet seier, var sjøfolk hovudmålgruppe då Sjømannskirken vart grunnlagt for 150 år sidan. Men alle kategoriar nordmenn har alltid vore velkomne! I dag er det ikkje så mange sjøfolk att, men aldri tidlegare har så mange nordmenn vore på reisefot i utlandet.

Sjømannskyrkjene har difor meir besøk enn nokon gong, og organisasjonen heiter no «Sjømannskirken – norsk kirke i utlandet». Men kvifor ikkje berre heite norsk kirke i utlandet? Sjømannskirken er uttrykk for kontinuitet frå grunnlegginga til i dag. Men endå viktigare er det at Sjømannskirken er eit «varemerke».

Når folk høyrer ordet Sjømannskirken, så får dei mange positive assosiasjonar: Sosialt fellesskap. Gjestmildskap. Lukt av vaffer og kaffi. Låg dørstock og stor takhøgde. Ein heim borte frå heimen. Ein arena for gudstenester, dåp, konfirmasjon, bryl-

laup og gravferd, samtalar og kulturopplevingar av mange slag.

Ei hjelp når folk blir sjuke på tur, misser passet eller blir rana, og ikkje minst nærvær når store dramatiske og tragiske ulukker skjer. Sjømannskirken er Den norske kyrkja sin forlenga arm heimanfrå til nordmenn som er utanlands for kortare eller lengre tid på alle kontinent og på oljeinstallasjonane i Nordsjøen.

Vi takkar Sjømannskirken for eit fantastisk arbeid gjennom 150 år! Måten Sjømannskirken er og arbeider på, er også eit inspirerende forbilde for oss i vårt heimlege kyrkjelydsarbeid!

Sjømannskirken er folkekyrkja på sitt beste!

*Takk for at din kirke aldri sover!
Mens jorden ruller uten stans,
ditt folk i vekselsang deg lover
for nattens ro og dagens glans*

Hjarteleg til lukke med jubileet! ●

Kulturkalender

Storetveit kirke: Kveldstoner i Åpen kirke, onsdager kl.19. Kveldsmat i menighetshuset.

Skjold kirke 26/10 kl. 17: Mozart «Requiem». Cantus med solister og over 100 andre korsangere fra Bjørgvin Kirkesangforbund.

Storetveit kirke: 27/10 kl. 19.30: «Lys i høstmørket» med Vokalgruppen YR m/fl.

Søreide kirke 28/10 kl. 20: Foredrag med digital bildeutstilling ved Øivind Aschjem.

Søreide kirke 1/11 kl. 19: Konsert med KløverKnekt og Skarre R. Oppvarming ved SteinBeaten.

Skjold kirke 7/11: Besøk av Stefanusmisjonen, Mamma Maggie, E. Skeie. Lokale kor

Skjold kirke 9/11 kl. 18: Hardangerkoret.

Fana kirke, 16/11 kl. 19. Schuberts «Messe i G-dur». Fana kyrkjekor med kor, solister og orkester.

Kveldsgudstjenester og «Y-klubben» i Ytrebygda kirke

Det blir i høst fire kveldsgudstjenester i Ytrebygda kirke. Kveldsgudstjenestene er for alle; ungdommer, voksne og eldre. Sang, musikk, fast liturgi med kort preken og «bønnevandring». Gudstjenestene starter kl. 19 og varer en knapp time.

Fra kl. 17.30, inviterer Fana diakonutvalg beboere i bofellesskap, brukere av botjenestene og pårørende til «Y-klubben». Salg av kaffe og kaker (kr. 10 pr. person), sang og musikk og aktiviteter på kirketorget.

Alle ønskes hjertelig velkommen til Ytrebygda kirke:

- Søndag 7. september
- Søndag 5. oktober
- Søndag 9. november
- Søndag 15. desember

**Fana
Diakonat**

Besøktstjenesten i Fana prosti inviterer til INSPIRASJONSKVELD

Tirsdag 30. september kl. 19.00-21.30 på Nesttun eldresenter, Hardangerveien 6A, Nesttun, like nedenfor Fana legevakt.

«ELDRE OG VERDIGHET – DE FRIVILLIGES ROLLE»
v/Eirin Hillestad fra Verdighetssenteret.

Enkel kveldsmat, samtale og informasjon om besøktstjenesten i prostiet. Arrangementet er gratis og åpen for alle interesserte.

Påmelding/spørsmål/skyss:

Diakon Linda Bårdsen tlf. 55 36 22 85/483 02 448.

E-post: linda.bardsen@bergen.kirken.no

Diakon Kjerstin-Marie Vereide, tlf. 55 59 71 15.

E-post: kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no

Diakon Reidun Laastad Dyvik, tlf. 55 30 81 17.

E-post: reidun.laastad.dyvik@bergen.kirken.no

VELKOMMEN OGSÅ OM DU IKKE HAR FÅTT MELDT DEG PÅ!

DEN NORSKE KIRKE
Menighetene i Fana prosti

På cruise med S

Hva kan vel passe bedre enn en sjøreise som innledning til Sjømannskirkens 150-årsjubileum?

TEKST OG FOTO: KNUT CORNELIUSSEN

Midt under «Tall Ships Race» kaster MS Gann fortøyningene og stevner ut forbi gamle seilskuter, som viser oss hvordan skipene så ut den gang Sjømannskirken startet opp sin virksomhet.

Anledningen for seilasen er at Sjømannskirken, eller Den norske kirke i utlandet, fyller 150 år. Det som begynte som en tjeneste for norske sjømenn i utlandet, er etter hvert blitt en kirke for alle nordmenn utenfor landets grenser. Ikke så få turister fyller i dag kirkene på kjente turiststeder som Gran Canaria, Solgården i Spania, Hamburg og et utall andre steder rundt på kloden. Og vi er alltid velkommen til en god prat og gode vaffer.

I lunt farvann

Nordsjøen ligger blank og innbydende fremfor oss. Knappt en bevegelse kjennes i skipet. Solen skinner og kaster sine sølvstråler over et dypt blått hav. Vi passerer oljeplattformer, som forteller oss at det ikke lenger gjelder at «Vår ære og vår makt, har hvite seil oss brakt». Nå er det oljepengene som gir oss makten, i alle fall for noen år fremover. Vi er på vei til Skottlands oljehovedstad Aberdeen, med en av de nyeste sjømannskirkene i verden. Praktisk plassert helt nede ved havnen, hvor vi blant annet finner mange norske supplybåter.

Bamse står vakt

En busstur gjennom det vakre landskapet bringer oss videre til Edinburgh, hvor den første sjømannskirken ble bygget, etter initiativ fra presten og bergenseren Johan Storjohann – sjømannskirkens far. Nå er kirken blitt kunstscole. Underveis passerer vi den lille byen Montrose, med statuen av den norske skipshunden Bamse, en St. Bernhardshund, som ble maskot for den norske marinen i Storbritannia under krigen. Han var et symbol for det frie kjempende Norge. Nå står han stolt med sin marinelue, og ser for all fremtid ut over havnen i Montrose.

CRUISE-DELTAGERE: Første rekke fra venstre: Anne Mari Iversen, Bibbi Ingebrigtsen, Anne Karin Corneliussen. Bak: Knut Corneliussen, Alf Iversen, Arne Ingebrigtsen og Terje Bjørdal.

DEN FØRSTE SJØMANNSKIRKEN: Den tidligere sjømannskirken i Leith (t.h) i Edinburgh er nå blitt kunstscole.

UNDER: TOWER BRIDGE: Selveste Tower Bridge (under) løftet seg for å slippe sjømannskirken frem.

Hedersplass på Themsen

Ikke alle får oppleve at ærverdige Tower Bridge åpner sine porter, men noen høyt i hierarkiet må ha trukket i noen tråder. Til ære for Sjømannskirken slipper vi inn og får fortøye inntil museumsskipet «Belfast», med Tower som nærmeste nabo. Vi ankommer London 29. juli. Her feires tusenårsjubileet for vår egen Hellig Olav, og vi ser

mange minner om ham rundt i London. En liten pilegrimstur bringer oss blant annet til kirken All Hallows by the Tower, Saint Olave Church og flere andre steder hvor St. Olav blir hedret. Olsok feires i den norske sjømannskirken, hvor vi kan glede oss over sang og historier om Alf Prøysen av Anne Flugstad. Kirken er naturligvis viet St. Olav, og ble åpnet av kronprins Olav i 1927.

Europas største havneby

Jubileumscruiset fortsetter, og godværet følger oss. Ut gjennom Themsen og over den engelske kanal skinner solen og baker alle på soldekket. Rotterdam med sin kjempehavn er neste stopp. Sjømannskirken her har også jubileum, det er hundre år siden den ble bygget på Rotterdams høyeste

jømannskirken

LONDON: «Gann» fortøyd ved HMS «Belfast», en lett krysser som tjenestegjorde under hele 2. verdenskrig og senere under Korea-krigen. Museumsskipet er et sentralt britisk krigsminnesmerke og gjestende skip får ære av en slik fortøyningsplass midt i London by!

ST. OLAVS KIRKE: Fest på sjømannskirken i London (under). Kirken i London møter omkring 25.000 mennesker hvert år.

punkt, en halv meter over havet. Den er Rotterdams største trebygning, og ligger vakkert til i utkanten av en fredelig park. «Kirken i parken» kalles den gjerne. En «harbour»-tur viser oss den enorme havnen, hvor vi passerer mange norske båter med Bergen som hjemmehavn. Rotterdams arkitektur imponerer oss med fantastiske bygninger og bruer. Her kan norske arkitekter og politikere få mange impulser.

Da bombene falt

Vi reiser videre til sjømannskirken i Hamburg. Den var i drift under hele krigen, og hadde stor betydning både for sjømenn og krigsfanger. Les boken «Tukthusfangenes engel» om Hiltgunt Zassenhaus, og bli imponert over hva ett menneske kan utrette. Hamburg ble fullstendig utbombet under krigen. Det største angrepet skjedde den 28. juli 1943, da store brannstormer herjet og over 40.000 sivile ble drept. Også sjømannskirken ble rammet, med den triste følgen at vaktmesteren omkom da han prøvde å redde noe av utstyret. Nå finner vi en moderne og fin kirke på stedet, til glede for sjøfolk, fastboende og turister. ●

MARINEHUNDEN BAMSE: Kjent av tusener av sjømenn under krigen skuer Bamse (t.v.) fortsatt ut over havnen i Montrose.

KIRKEN I SKOGEN: Sjømannskirken (over) er Rotterdams største trehus, og ligger faktisk på den denerlandske havnebyens høyeste punkt – en halv meter over havet!

SJØMANNSKIRKEN

Norsk kirke i utlandet 150 år

Frivillig, men uunnværlig

Alle som har vært innom Søreide kirke, har møtt Even Aarvik. Han står som regel i døren og tar imot. Men de som bare har truffet Even ved døren, kjenner bare en liten del av historien. For Even er med på det meste som skjer i Søreide kirke.

TEKST OG FOTO: HANS JØRGEN MORVIK

– Det har jeg heldigvis ikke regnet på. Men det er jo enkelte som spør om jeg bor her, svarer han når vi spør hvor mye tid han bruker i kirken. Sannsynligvis ligger det et sted mellom 15 og 50 timer i uken, alt etter hva som foregår. Nå må det rett nok sies at en del av disse timene går med til kaffedrikking og gode historier. For Even har lest mye, spesielt historie, og deler gjerne av sin kunnskap.

Mange oppgaver

– Jeg trives her, sier han. – Det er et godt miljø å være i. Som uføretrygdet ønsker jeg

uansett å ha noe å gjøre, og det jeg bidrar med her er meningsfullt. Men jeg ville ikke gjort det hvis ikke jeg trivdes med det.

Even er med på mye. Vi kan regne opp det viktigste: Gudstjenestemedhjelper/klokker. Menighetsrådsmedlem siden 2005. Oppsynsmann for Ungdomslokalet. Fast kaffekoker til kirkekaffe og stort sett alle andre arrangementer. Praktisk medhjelper for kirketjener. Han deltar han på det meste som skjer, og er med i både Diakonatot og Lokalhistorisk Forum.

Stiller alltid opp

Even er en person som alltid stiller opp. Han skal være ganske syk for å stå over en

gudstjeneste eller et annet arrangement. Bortsett fra kirkens ansatte er han nok – med god margin – den som tilbringer mest tid i kirken. Vi pleier å si at ingen er uunnværlige. Men i Søreide kirke er vi ikke så sikre på om dette gjelder Even.

Oppvokst i Ervik

Det var ikke gitt fra starten at Even skulle bli så tett knyttet til Søreide kirke. Even vokste opp i Åsane, nærmere bestemt i Ervik, der nesten hele familien var knyttet til Kalvatræet skole. Både mor, far og Even selv har jobbet der. Rett nok ikke alle samtidig. Men i 2000 flyttet familien hit til Søreide. Evens mor het Søreide før hun giftet

STILLER ALLTID OPP: Vi pleier å si at ingen er uunnværlige. Men i Søreide kirke er vi ikke så sikre på om dette gjelder Even.

Menighetsbladet vil presentere og gjøre litt stas på noen av de mange flotte frivillige medarbeiderne i menighetene. Tidligere har vi møtt ildsjeler i menighetene i Fana, Skjold og Storetveit, denne gangen er stafettpinnen i Søreide. Deretter går den videre til Slettebakken, Bønes og Birkeland.

VELKOMMEN TIL KIRKE:
Even står som regel i døren og tar imot når det er guds-
tjeneste.

seg, så her kunne de bygge hus på egen grunn. Even oppdaget først Lokalhistorisk forum. Det ble hans vei inn i kirken. Fra 2001 begynte han å gå fast til gudstjeneste. Og etter hvert som tiden gikk engasjerte han seg mer og mer i arbeidet.

Da kirken holdt stengt

– Er det noe du ser tilbake på med spesiell glede fra disse årene du har vært engasjert i kirken?

– Det var jo ikke bare kjekt det året vi holdt kirken stengt for ombygging (2005-2006) og holdt til på Skranevatnet skole, men samtidig er det noe jeg har veldig gode minner fra. Det var en anstrengende, men

likevel flott tid. Og så var det jo en ekstra stor glede å komme tilbake til kirken etterpå, da det meste var nytt og forbedret. Jubileet i fjor var også en stor opplevelse.

– Er det noen spesielle oppgaver du setter ekstra stor pris på?

– Stort sett alt jeg er med på er kjekt, men jeg setter nok aller størst pris på å få være med som sakramentsmedhjelper ved dåp og nattverd. Men også det å være med å lage i stand for arrangementer, og så se at de som kommer er fornøyde og glade for det arbeid som er gjort.

Du gamla, du fria

Even fyller 50 år på den tyske nasjonaldagen (3. oktober), men ville nok heller hatt

fødselsdag 6. juni – for det er den svenske nasjonaldagen. Og her er vi ved et vanskelig punkt. For de eneste søndagene Even ber om permisjon fra Søreide kirke, er de søndagene det holdes svensk gudstjeneste her i byen. Det er heldigvis ikke så ofte.

– Hvor kommer dette med Sverige fra?

– Kanskje kommer det av at jeg så mange svenske filmer som barn, svarer han.

Dette ledet over i interesse for svensk litteratur, musikk og film som voksen.

– Siden har det vel blitt en slags merkelapp ved meg – som jeg trives ganske greit med. Jo mer folk kommenterer min svenske interesse, jo mer holder jeg på den, sier Even med et stort smil og en rungende latter. ●

«Din musikk er som å se lukt i helvete, men også som å skue like inn i himmelen», sa biskop Alex Johnson i sin tale til Egil Hovland på 50-årsdagen. Han døde 5. februar i fjor, men musikken lever videre.

AV LISE MCKINNON

Det er ikke mulig på bare noen få sider å gi en fullgod beskrivelse av bredden hos et så produktivt og allsidig menneske som Egil Hovland. Her vil det bare bli trukket frem litt fra hans virksomhet fra 1970-tallet og utover, ting som var viktig for ham selv og som kanskje er av spesiell interesse for vanlige kirkegjengere.

Bestillingsverk

Hovlands samarbeid med svenske Britt G. Hallqvist og noe som skjedde mens han var medlem av Liturgikommisjonen er viktig i denne sammenhengen. Den 26. januar 1974, samme dagen som han fikk det triste budskapet om vennens Olav Hillestads død, fikk han et brev fra Sverige, fra Kyrkohandbokskomiteen som gjerne ville ha ham til å komponere Laudamus til familiegudstjenestebuk. Mens han satt i sitt arbeidsværelse med brevet og leste den foreslåtte teksten til de nå så velkjente ordene «måne och sol, vatten och vind», hendte det noe som best kan gjengis med hans egne ord:

«Allerede mens jeg leste de tre versene, skjedde det noe merkelig. På veggen i arbeidsrommet mitt hadde jeg fotos av barnekorene mine i Glemmen kirke. Plutselig var det som om barna fikk vinger og svevde omkring i rommet. Jeg tok faktisk et noteark og holdt det opp i lufta, og det var som om barna ble til toner som dalte ned på notelinjene. Melodien ble til på rekordtid. Først skrev jeg omkvedet: «Herre, vi takker dig, Herre, vi prisar dig, Herre vi sjunger ditt beliga namn». Det tok tyve sekunder. Deretter kom melodien til versene. Hele sangen var ferdig på mellom tre og fire minutter».

Æresdoktor i teologi

Forfatteren, Britt G. Hallqvist, hadde Hovland hørt om tidligere, men det skulle gå enda et par år før han traff henne. Hun var født i 1914, hadde studert nordiske språk, litteraturhistorie, teoretisk filosofi og tysk (men det er ikke korrekt det som står i Wikipedia; at hun hadde doktorgrad i teologi. Hun ble æresdoktor, og det er noe ganske annet!) I årene som «prestfru» med mindre-årige barn begynte hun å oversette barnelit-

teratur, senere også klassisk og moderne dramatikk og spesielt mange sangtekster. I 1950 debuterte hun som forfatter med en barnebok, senere ble det også bøker for ungdom og voksne.

I 1960 utga hun «Kyrkoviser för barn» sammen med Anders Frostenson, og var med i arbeidet for ny svensk salmebok. Hun er blitt spesielt rost for sitt gode og «sangbare» språk og for evnen til å nå frem til barn. Det var imidlertid først med «Måne og sol» at hun for alvor kom inn i Egil Hovlands liv. Denne salmen, som er blitt kalt en «kirkeschlager», ble opptakten til et mange-årig og fruktbart samarbeid mellom disse to. I vår nye salmebok er det 16 tekster av Hallqvist, 11 av dem med tone av Egil Hovland.

Bergenspatriotisk sidesprang

Men samarbeidet dreiet seg ikke bare om salmer. 1970-tallet ble barns tiår i kirkelig sammenheng; nå var det deres tur til å få en gudstjenesteform som de kunne føle seg hjemme i. Tidligere var det ungdommen det gjaldt. Der hadde Olav Hillestad gjort en stor innsats allerede fra slutten av 1950-tallet, noe han entusiastisk fortsatte med frem til sin død i 1974 (og – for å ta et lite bergenspatriotisk sidesprang – det første norske Ten Sing-koret ble startet i Bergen høsten 1967 av presten Kjell Grønner).

Bibelens fortellinger skulle levendegjøres og presenteres for de yngste kirkegjengerne, og selvsagt skulle barna også delta i fremførelsen. Det resulterte i en rekke bibelspill: nr. 1, med tittelen «Syng, mitt hjerte», handlet om de ti spedalske, nr. 2 het «Mannen i treet». Nr. 10, «Noa går i land», ble uroppført i Glemmen kirke i 1988. Alle hadde tekst av Britt Hallqvist, og i verkfortegnelsen for noen er Arne Brunvoll nevnt som oversetter. Egil Hovland hadde jo lang erfaring med barnekor fra Glemmen kirke, kirken han kalte «mitt musikalske laboratorium».

Et lykketreff

«Her har jeg kunnet prøve meg frem, teste ut mine ideer. Og her hvor jeg har kunnet være sammen med barna, Herlig!» (...) «barna i

Glemmen har vært mine sensorer. Mye er forkastet fordi jeg har merket at de ikke har mot-tatt det», sa han i et intervju. Intervjuren bemerket at musikken vel ikke sto alene, tekstene var også viktige? «Helt åpenbart», var svaret. «Så det var et lykkens treff at jeg fikk kontakt med Britt G. Hallqvist. Hun er pedagog og utrolig flink til å treffe med sine tekster. Hun er konkret».

Men en mann så aktiv og produktiv som Egil Hovland satt selvfølgelig ikke og «syslet» bare med barnegudstjenester og bibelspill. Ordet sentral blir brukt om ham i så mange sammenhenger: Han var ordfører i representantskapet for Tono i 21 år, skrev artikler, var huskomponist på sommerkurs i Sverige (hvor han for første gang møtte Britt Hallqvist), drev sitt eget noteforlag EGHO, deltok i debatter og selvfølgelig fløt «lavastrømmen» av komposisjoner hele tiden.

«Underlødige sviskemusikk»

Egil Hovland hadde, hvor villig han enn hadde vært til å eksperimentere innen den verdslige musikken, ønsket å holde «sin sti ren» når det gjaldt kirkemusikk. Gregoriansk sang var en god ting, mens jazz og pop hadde ingen plass i kirken, mente han. Det var derfor naturlig at han var en steil motstander av det som Hillestad stod for og dennes entusiasme for de nye rytmen. Men gradvis ble han nok påvirket av Hillestad ettersom vennskapet mellom dem utviklet seg. Og etter at han i kom inn i Liturgikommisjonen «bakveien», skjedde det noe som gjorde hans venner i Musica Sacra og Kirkesangforbundet virkelig sjokkert. Hovland «hadde begynt å lefle med det mange mente var dekadent og underlødige sviskemusikk».

Åpent brev til departementet

I 1976 skulle Liturgikommisjonen ha en sesjon på Utstein kloster. Før dette møtet hadde 40 prester skrevet et åpent brev til departementet om at når det skulle komme ny salmebok, måtte man sørge for at den også inneholdt et fyldig utvalg av bedehussanger og vekkelsessanger. Til dette bemerket Hovland at «en henvendelse fra 40 prester, en kan jo ikke bare sitte stille og si at dette her

takknemlighet

BIOGRAFI: De fleste sitatene i artikkelen er hentet fra Geir Harald Johannessens bok «Egil Hovland. Englene danser på tangentene» (Lunde forlag, 1999). Den er livlig og humoristisk, og anbefales varmt!

bryr vi oss ikke om! Jeg satt jo ikke på egne vegne der i kommisjonen, jeg satt der og skulle lage noe for brukerne, for Kirken. Og da sa jeg til meg sjøl at nå skal du sette deg ned og analysere. Når du er motstander av en ting, hvorfor er du egentlig det? Så tok jeg for meg den sangen som heter «Vi stemmer i en frydesang». Hva er det egentlig for noe i veien med den?»

Arrangerte bedehussang

Sangen var allerede stemt ut av de fleste i kommisjonen, men for å «gjøre bot» mot sitt eget nei, til en sang som ble dømt uverdig til å tas med i en ny salmebok, mer ut fra kategori enn for kvalitet, laget Hovland et arrangement av melodien. Under Kirkedagene i Trondheim året etter klarte hans venner Kvam og Herresthal å få satt den opp som nattverdssalme i Domkirken på en gudstjeneste under møtet. «Det ble jo mildt sagt ikke nådig tatt opp av alle bak kulissene. Per Frithjof Bon-saksen, for eksempel, domorganisten, ble rasende, vet du». Men Hovland fikk mange positive reaksjoner fra folk i etterkant, og fikk selv et meget godt forhold til bedehussanger etter denne hendelsen. Det var tross alt denne musikken han kjente godt fra barndommen, men hadde kommet i opposisjon til under sin formelle musikerutdannelse

Beundret Åge Samuelsen

Et av kapitlene i Geir Harald Johannessens Hovland-biografi har overskriften «Herrens jubelgutt», og handler om hvordan Hovland «fant» Åge Samuelsen og ble en stor beundrer, og senere venn, av ham. Det var helt tilfeldig at Hovland kjøpte en kassett med Åge Samuelsen på en bensinstasjon i Fredrikstad og spilte den på vei til et møte i Oslo. «Underveis ble jeg mer og mer betatt av stemmen hans, og spillingen, og sangene og det han pratet innimellom. Jeg opplevde ham som så ekte.

Han var seg sjøl. 100 prosent. Han liknet ikke på noen ting! Og så la jeg merke til hans tro. Jeg skjønnte jo at jeg opplevde vitnesbyrdet hans».

Uredd og ekte

Alt dette, som er plukket ut av karakteristikken Hovland ga Samuelsen, kunne vi bruke om Hovland selv. Han var ekte og helt seg selv. Aldri redd for å tale biskop, domprost eller annen «øvrighet» midt i mot når det dreiet seg om kvalitet i kirkemusikk. Heller ikke var han redd for å revurdere sine meninger eller slå inn på nye veier. Og gjennom sitt arbeid viste han også sin tro. Lovsang og takknemlighet var nøkkelord, og salmen «Lukk opp kirkens dører» kan stå som uttrykk for målet i hans liv og gjerning.

Dette er andre del av en artikkel om Egil Hovland. Første del stod på trykk i årets påskeutgave. Vi vil rette en spesiell takk til Finn Graff for utlån av hans velkjente karikaturtegning av komponisten. ●

EGIL HOVLAND MED BASUNENGEL: Avistegner og illustratør Finn Graff laget dette praktfulle portrettet av komponisten i 1979.

Solidaritet med menneske på flukt

Den store fellesmarkeringa ved Den blå Steinen 23. august kom i stand for å visa solidaritet med dei undertrykte i Irak og Syria.

Der utset IS-militsen kurdarar, moderate sunnimuslimar, sjia-muslimar, kristne og andre minoritetar for groteske overgrep og masse mord. Representantar frå samtlige av bystyrepertia deltok. Hovedappellane ble haldne av Veman Linevai frå Kurdisk Studentunion i Bergen, Momodou Bandeh frå Bergen Moske og Øystein Skaug frå Den norske kirke/Mellomkirkeleg råd.

- Ei grense er no passert for det vi kan tole. Våre grenser må difor opnast for dei som er jaga frå heim, land og folk. Det vil kyrkja løfte fram, sa Skaug, og viste til at kristne, kurdarar, moderate sunnier, sjiaer og jesidiar vert møtte avretting, halshogging eller deportasjon

Over: Markeringa ved Den blå Steinen laurdag 23. august kom i stand for å visa solidaritet med dei undertrykte i Irak og Syria.

FOTO: ALI WATTI

Til venstre: Lege Ali Watti er kurdar, oppvaksen i Syria og har permanent opphald i Noreg. Til aksjonen fekk han laga eit banner som viser menneske på flukt. Det einaste dei har med seg er minner om eit utbomba hus. – Dei kan ikkje gå tilbake, men vegen dei går på er heller ikkje trygg, seier han. Watti held banneret saman med Arnstein Eide Hetle frå Bergen senter for minoritetsungdom.

FOTO: PRIVAT

av dei fanatiske IS-tilhengjarane.

- Med grotesk vald har dei stått fram frå djupet av eit despoti, fortsatte han, og la til at

som kristne, som kyrkje og som nasjon er tida komen for oss til å handle i møte med dei som gjennom trugslar og vald vert fordrivne og tvinga til å gje opp

trua, forlate landet sitt, og som får smake terror på kroppen.

- Tru kan flytte fjell. Tru skal vinne på Sinjarfjellet, sa Skaug til den store forsamlinga. ●

Kirkeakademiets høstprogram

Jubileet for 1814 minner om vår kulturelle arv, og utfordrer oss til å velge hva vi vil føre videre til nye generasjoner i Norge.

Høstens program for Bjørgvin kirkeakademi gjør oss blant annet bedre kjent med avdøde diktere som fortsatt bør ha en levende stemme i vår kultur. På alle møtene er det anledning til dialog og drøfting med foredragsholderne.

• **Johan N. Brun:** «Jeg fik da Lyst til Vers» Trønderen Johan Nordahl Brun publiserte gjennom hele livet tekster i bunden form i svært ulike sjangre: både dramatik, leilighetsdikt, salmer og sanger. Teolog og bibliotekar **Rolv Nøtvik Jakobsen**, som har skrevet doktoravhandling om Brun, og vil presentere noen av tekstene i sin historiske sammenheng. Hva kan tekster om alt fra sykdom, selskapsliv, gudstro til naturopplevelser lære oss om vår nære

kulturhistorie? Noen av tekstene vil vi også synge sammen. Onsdag 1. okt. kl. 19, Café a Capella i Johanneskirken.

• **En filosofis tanker om tro i vår tid: Gir det mening å tro på Gud i dag? Kan vi ta med oss vår kritiske tanke og vår kunnskap om naturen og samtidig være troende? Er religionens spørsmål og svar en helt sentral dimensjon ved det å være menneske?** Filosof og forfatter **Henrik Syse** er forsker ved Institutt for fredsforskning, og underviser ved Forsvarets Høyskole. Møtet arrangeres i samarbeid med Kulturruken i Olsvik kirke, der 16 bildende kunstnere og kunsthåndverkere stiller ut. Torsdag 23. okt. kl. 19.30 (merk tiden!), Olsvik kirke, Olsvikåsen 109, 5183 Olsvik.

Høstens foredragsholdere på Bergen kirkeakademi: Rolv Nøtvik Jakobsen, Henrik Syse og Erik A. Nielsen.

FOTO: PRIVAT/PRIØ/KØBENHAVNS UNIVERSITET

• **Salmens forvandlinger – en lille dansk salmehistorie.** Teolog og filolog **Erik A. Nielsen** arbeider nå med en dansk salmehistorie i fire bind, og gir oss del i noen høydepunkter. Samarbeid med Bergen kirkeautunnale, Festival for kirkekunst og musikk. Se www.kirkemusikkiberger.no Lørdag 1. nov. kl. 13, Litteraturhuset, Østre Skostredet 5-7.

Bjørgvin kirkeakademi er en selvstendig bevegelse som ble stiftet i samarbeid med Bergen domkirkes menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen. Vi vil kirkens kulturansvar på alvor, et forum for fordypning og meningsbrytning, dialog og kommunikasjon mellom kirken og grupper innen kultur og samfunns-liv. Les mer: www.kirkeakademien.no ●

Arven etter Eidsvoll: En kirke for alle

Takk! Takk for at Anders, Terje og jeg fikk denne flotte opplevelsen. Takk for at verden er gått fremover. Takk for at flere og flere blir inkludert i fellesskapet i kirken.

AV TURID FLOTVE

Anders Willanger, spesialprest Terje Aannerød og undertegnede dro fra Bergen torsdag 10. april, som delegater fra Bjørgvin bispedømme. Fly til Gardermoen, deretter tog til Eidsvoll. Her ble vi tatt vel og godt imot av spesialprest Tor Ivar Torgauten, sammen med flere representanter fra Eidsvoll kirke.

Historiens nærhet

Alle vi utsendinger fra våre elleve bispedømmer ble deretter kjørt rundt i Eidsvoll i en buss. Vi fikk se på gårder og steder, og høre en del av historien om Eidsvoll. Vi kom dessverre ikke inn i Eidsvollbygningen, men vi fikk omvisning rundt på området. En fin tur, der vi følte historiens nærhet. Etterpå ble vi samlet i «badehuset»; et gammelt kursted. Her var det laget til et bord for hvert bispedømme. Vi fra Bjørgvin satt sammen med stortingsrepresentant Øyvind Halleraker fra Høyre.

Et viktig spørsmål

Alle fikk mulighet til å stille et spørsmål til de forskjellige representantene fra Staten, Kirkerådet, Kirkens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon og Stortingets femte visepresident – samt enkelte stortingsrepresentanter. Anders, som er trofast medlem av Kontaktklubben, Storetveit menighets tilbud til utviklingshemmete, stilte følgende spørsmål: «Hvilke grep vil Kirkerådet ta for aktivt å utvikle en gudstjeneste for alle?» Vi fikk et velbegrunnet svar som det vil ta for lang tid å komme inn på her.

Til ettertanke

Dette ble en meget høytidelig stund, med mange gode og sterke historier og spørsmål – som de ulike politikerne eller statsråden måtte svare på. Jeg tror vi alle fikk noe å tenke på, både som menighet og

STUDERER GRUNNLOVEN: Terje Aannerød (til venstre), Anders Willanger og Turid Flotve deltok på festgudstjenesten i Eidsvoll kirke 10. april. FOTO: BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

PÅ HISTORISK GRUNN: Eidsvollsbygningen, der Riksforsamlingen forfattet Norges grunnlov, var tidligere hovedbygningen på Eidsvoll Verk. Det var også her prins Christian Fredrik ble valgt til Norges konge.

FOTO: KJETIL BJØRNSRUD

som medmennesker. Vi har alle et ansvar for å tilrettelegge, og for ikke å glemme de i vårt samfunn som trenger litt hjelp og ekstra støtte. Det hele ble avsluttet med en festgudstjeneste i Eidsvoll kirke, på dagen 200 år etter at eidsvollsmennene samlet seg til «sin» gudstjeneste.

Plass til alle

Og for en fest! Synd at ikke hele Norge kunne delta – og se og høre sang og preken. Her må jeg trekke frem Tor Ivar Torgauten, primus motor, pådriver og den som har dratt det hele i gang. Han har fått mange til å stille opp, og ingen som lovet å

komme unnløst å gjøre det. På en fantastisk måte får han alle til å føle seg inkludert og tatt på alvor som likeverdige mennesker. Tusen takk!

Likeverd og respekt

For 200 år siden fikk Norge sin uavhengighet, for 50 år siden hadde Martin Luther King en drøm om like rettigheter, respekt og verdighet, for svarte og hvite. Nå har vi vært på seminar og festgudstjeneste for å markere og feire Norges uavhengighet. Budskapet her var å understreke at mennesker med nedsatt funksjonsevne og utviklingshemming har samme rettigheter og blir behandlet med respekt som alle andre mennesker. Kirken blir så absolutt mer og mer inkluderende, men vi har alltid en vei å gå. Vi som deltar i dette arbeidet, vet at mye arbeid gjenstår. Det er fremdeles flere grupper mennesker som ikke er fullt ut godtatt og inkludert med alle rettigheter i Den norske kirke.

Ikke meld deg ut!

Etter årets kirkemøte tar jeg meg den frihet å si til alle medlemmer av Den norske kirke: Ikke meld deg ut av kirken selv om du er uenig med motstandere av likeverd og inkludering! Bli med å kjempe! Kjærligheten er størst av alt; den vinner til slutt. Det er hele budskapet. ●

Omset femti uvanlege salmar

Arve Brunvoll har gitt seg i kast med å omsette dei femti pasjonssalmane av Hallgrímur Pétursson. Salmane er krevjande å arbeide med, og den islandske prestens historie vekker oppsikt den dag i dag.

TEKST OG FOTO: TOR KRISTIANSEN

– Hallgrímurs salmar er lange, ofte mellom 13 og 20 vers. Men eg har stor sans for dei, seier Arve Brunvoll. Salmane utfaldar Jesu lidingshistorie i høve til menneskets konkrete synder, og syng om nåde og at Kristus har borte straffa for at vi skal gå fri.

Oppteken av salmeskatten

– Det er vel ikkje salmar som våre kyrkjelydar vil syngje som heilskap i dag, men eg trur dei kan vere gode meditasjonstekstar, til bruk i einerom eller saman med andre.

Teologen Arve Brunvoll har heile livet vore oppteken av salmeskatten. Sju av hans eigne salmar og 44 han har omsett har fått plass i den nye salmeboka. Det er fleire år sidan han gjekk av som professor ved Norsk Lærarakademi i Bergen. Dermed har han betre tid til å bryne hovudet på salmestrofer.

Frå islandsk til norsk

Det er nokre år sidan han òg fekk spørsmålet om å gjere noko med salmane til Hallgrímur Pétursson. No er han godt i gang, og har alt omsett 30 av dei 50 pasjonssalmane. Brunvoll leitar etter Hallgrímur si røyst i strofe for strofe, og innrømmer at arbeidet er krevjande. Islandsk ligg nær norsk, men har sine kasus og andre ordendingar og ordstillingar. Å forstå meininga eit ord har, er ikkje alltid like lett. Ordet «valdsman» er til dømes for islendingane ein øvrigheitsperson som har rett til å bruke makt.

Rømde frå Island

– Den originale dikteren skal få kome til orde, også i forma. Tekstane skal ikkje moderniserast. Tida må på eit vis synast i tekstane. Her er ein poesi skriven før Martin Opus sitt strenge regelverk kom.

Hallgrímur Pétursson vart fødd i 1614 og døydd i 1674. Han var son av ein klokkar og vart tidleg foreldrelaus. I unge år rømde han til fastlands-Europa og vart smedlærling.

Frikjøpte fangar

Ein omreisande prest hjelpte han å kome inn på Vor Frue Skule i København. Der fekk han siste skuleåret som oppgave å gi undervisning i kristendom til ei gruppe islendingar som var kjøpt fri frå ni års fangenskap i Algerie. Ein av dei, den gifte kvinna Gudridur Simonardottir, som var 16 år eldre, hadde han eit forhold til, og ho vart gravid. Pétursson følgde henne og dei andre fangane tilbake til Island. Der fann dei ut at mannen hennar var død.

Slapp pisking

Etter ein lang prosess fekk dei gifte seg med kvarandre, dei slapp pisking, men Hallgrímur måtte betale ei bot. Hallgrímur arbeidde først som fiskar, og vart omsider utnemnd til prest. Også det var uvanleg fordi han ikkje hadde fullført si utdanning i København. Dei 50 pasjonssalmane skreiv han då han var spedalsk. Deira skildring av Jesu liding, som samstundes er ei kristen botsforkynning, er rekna som noko av den beste religiøse diktinga i verda.

Her er første og fjerde verset i eit av dikta Arve Brunvoll har omsett. Det er 28. salmen, som har tittelen «Om Pilatus' ringedom»:

*Pilatus til den slutning kom,
for planen hans fanst ikkje rom.
Eit opprør var hans store skrekk,
den faren ville han få vekk;
helst finne etter folkets krav,
ei skuld som Jesus dødsdom gav.
Han inga vekt på sanning la,
Men dømde slik som folket bad.*

*I verda lastar mange her
Pilatus for hans vonde ferd,
men elsker djupt og inderleg
å ferdast på den same veg.
Når retten feller dom av frykt,
vert det av stormenn vel omtykt.
For sine feil lyt småfolk svi,
men største skurkane går fri. ●*

Dagsaktuell salme

En av de nye salmene i Norsk salmebok er «Nøden står for våre dører» av Sindre og Gisle Skeie, sønner av presten, forfatteren og salmedikteren Eyvind Skeie.

AV ESTRID HESSELLUND OG SINDRE EIDE

Noen ganger er nøden så aktuell og nærværende at til og med en salmedikter må forandre en av sine tekster. Det skjedde for Sindre Skeie en dag i 2011. Han var med på å planlegge et arrangement som skulle foregå i Johanneskirken, og her var det meningen at en av hans salmer skulle avslutte kvelden.

OMSET PÉTURSSONS PASJONS-SALMAR: – Om eg får utgitt salmane og kven som har interesse av dei, veit eg enno ikkje, seier Arne Brunvoll.

VÅR TID: – Det jeg prøver på, er å treffe en tone som gjør at det kristne budskapet kan klinge inn i menneskelivet her og nå, sa tidligere Søreideprest Sindre Skeie til menighetsbladene i 2013.
FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Søkte asyl i Johanneskirken

Skeie hadde funnet en passende avslutningssalme, en han selv karakteriserer som en koselig kveldssalme. Men like før arrangementet skulle holdes, søkte 15 asylsøkere tilflukt i kirken. Menighetsrådet bestemte at ingen arrangementer skulle foregå der så lenge de oppholdt seg i kirken. Arrangementet ble flyttet til et annet lokale, og Sindre Skeie opplevde det nå meningsløst å avslutte kvelden med en «koselig» kvelds-

salme. Han fant derfor frem en tidligere tekst, som broren Gisle hadde satt melodi til i 2007, og bearbeidet den.

Endret salmeteksten

Slik kom nå det første verset til å lyde: «*Nøden står ved våre dører, banker på og vil bli sett. Hvem tør åpne opp for Kristus når en selv er trygg og mett?*» Den opprinnelige versjonen av denne salmen var allerede kommet med blant salmene som skulle inn i Norsk salmebok 2013. Skeie henvendte seg til prosjektleder for salmeboken og ba om at salmen nå måtte endres. Heldigvis ble dette godtatt. Den står på nr. 366, og er blitt en av de mange nye diakonale salmer som er på vei inn i menighetssangen.

Vender om på tiggerbegrepet

«*Nøden står for våre dører*» kan synges i

sammenheng med alle fire diakonale søyler: nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Den utfordrer oss: «*Hvem tør åpne opp for Kristus når en selv er trygg og mett?*» Og vi ser oss selv i speilet som presten og levitten som skyndet seg forbi da en stakkars mann ble skamslått. Skeies bønn i vers 2 vender om på tiggerbegrepet: «*Prøv oss en gang til! Å herre, om din nåde tigger vi*».

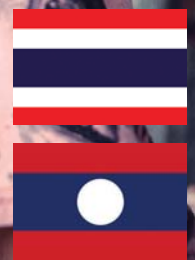
Det er vi som har behov for å tigge. Tigge om tilgivelse (kyrie eleison), tigge om hjelp og nåde, tigge om å få troens glød tilbake. Melodien understreker teksten på forunderlig vis. Spill eller syng de første tonene, og du hører klart en ambulanse eller sirene. Og Kyrie eleison-omkvedet blir som et sunget utropstegn etter hvert vers.

Estrid Hessellund og Sindre Eide er forlagskonsulenter i Eide forlag, med Norsk salmebok 2013 som særlig arbeidsområde. ●

Gav ny giv

EIN TRYGG STAD:
Blidt møte med borna på
Lovsanghjemmet.

Møter med NMS' arbeid i Thailand og Laos forsterka unge NMS-aras engasjement for misjon.

TEKST: MARIT MJØLSNESET
FOTO: KRISTIAN OG MARIT MJØLSNESET

Det er fredag morgon. Det kjennes som om sola steiker, sjølv om himmelen er slørlagt av eit tykt, kvitt lag av forureining. Me er i Khlong Toei-slummen i Bangkok, heimstaden til rundt 400.000 menneske.

Vegen til Lovsanghjemmet går gjennom tronge smug dekte av gjørme og søppel, langs breidda av Khlong Toei-elva, og over ei lita gangbru. Me blir møtt av venlege smil på vegen, men også av elendige buforhold og openlys fattigdom. Senteret ligg under ein støyande motorveg, midt i slummens hjarta.

Her fekk me lov til å møte både born som nyttar seg av senteret, og misjonærar som arbeider der.

– Når du høyrer om prosjekta i Noreg, tenkjer ein at det blir gjort eit bra arbeid, men det blir noko heilt anna å sjå det med egne auge. Det gjorde sterkt inntrykk å sjå at born som kjem frå familiar som slit

har ein trygg stad å koma til, meiner Trygve Austeng, ein av dei 14 turdeltakarane.

Heile landet i vasskrig

Eit anna høgdepunkt var å feire thailandsk nyttår med ein kyrkjelyd NMS har vore med å planta i Mukdahan, i nordaust-Thailand. Tradisjonen tru bryt heile landet, unge som gamle, ut i ein ellevill, tre dagar lang, vasskrig. I kyrkja blir det i tillegg feira med gudsteneste. Under lovsongen blanda norsk, thai og engelsk seg til eit herleg samansurium, men alle prisa ein gud.

– Me har mykje å lære frå kristne i Thailand og Laos. Når menneske som risikerar forfølgjing kan vera så brennande i trua, burde me i Noreg tørre å gå litt utanfor komfortsona, meiner Siri Mæland, som blei inspirert til sjølv å vera ein modigare kristen.

Neste stopp var hovudstaden i Laos, Vientiane. Her møtte me ungdommar frå Laos Evangelical Church, som NMS støt-

tar. Dei kunne fortelje sterke historiar om korleis det er å vera ein kristen i eit land med eit kommunistregime som avgrensar religionsfridomen, og om utfordringar knytt til eit liv i fattigdom.

– Å sjå arbeidet i Bangkok-slummen, der alle er velkomne, uavhengig av religion, fekk meg til å innsjå at misjon ikkje berre tyder evangelisering, men også å hjelpe på andre måtar, fortel Ingvald Mjøltnes.

Gruppetur med mening

– Å vera på tur med så mange flotte folk gav ekstra mening til turen. Ein har mange å dela inntrykk med, og ein får høyre mange ulike tankar og refleksjonar om felles opplevingar, seier reiseleiar Kristian Mjøltneset, som kan avsløre at NMSU Bjørgvin allereie arbeider i kulissene med å prøve å få til ein ny misjonstur. ●

UNDER: Feiring av songkran, eller thailandsk nyttår.

Fakta: Kyrkjesenteret i Mukdahans

- Visjonen er å sjå kyrkjelydane i distrikta veksa gjennom å utrusta leiarar, som igjen utrustar nye.
- Sidan starten i 2008 har senteret utvikla seg til å vera ein base for leiarutrusting, både for unge og vaksne.

Fakta: Lovsanghjemmet

- Her får barn frå slumområdet Klong Toey både omsorg, mat og opplæring.
- Det kreves betaling, men beløpet reguleres i forhold til foreldras inntekt.
- Fleire born får dermed i praksis nesten friplass.

Alpha-kurs i Bangladesh

Ottar Hope var misjonslege utsendt av Santalmisjonen til sykehuset i Brahmanbar fra 1982 til 1992, og har vært i Bangladesh flere ganger enn han kan telle.

TEKST OG FOTO: OLAV VIKSE

For fem år siden, på en av sine reiser, fikk han plutselig en tanke, en ide, en sprø innskyttelse, kall det hva du vil, sier han, om å starte Alpha-kurs for personalet på sykehuset, omtrent 60 personer, for å styrke det åndelige miljøet.

Men ville Alpha-kurs kunne passe i dette miljøet?

Kom til ferdig opplegg

I Arna menighet kjente han to som hadde ivret og drevet Alpha-kurs i flerfoldige år, kunne de brukes? Ville de si ja? Og han kjente et misjonærektepar i Fana som kunne være tolker. Ville de bli med?

– Det gikk relativt på trynet, sier Ottar og ler hjertelig.

Han er en trivelig fyr som ofte sier hva han tenker. Han utdyper ikke. Men vi forstår at ting måtte prøves ut, bearbejdes og justeres. Kari og Svein Inge Myhr snakker norsk og engelsk. Ikke bengali, språket som brukes i Bangladesh og deler av India. Men da de kom til Dhaka, oppdaget de at det faktisk forelå et fullt utviklet og oversatt opplegg til bengali:

– Det lå der og ventet på oss.

Utsendinger fra Alpha-India hadde vært der noen år tidligere for å sette i gang arbeid, uten at det hadde blitt noe av.

– De ville veldig gjerne at vi gjorde oss nytte av opplegget!

Alle som deltar for å bli framtidige ledere får en bok og en dvd for selvstudium.

– Vi sikter mot sentrale personer i menighetene. Kunnskapen skal spre seg som ringer i vannet!

Bhutan-metoden

Sist reise var Svein Inge og Karis tredje. Hver gang utrustet med reiselyst og visjoner. Pluss gaver fra lokale sponsorer til materiell og mat på møtene. For mat er viktig for fattige kristne når de skal være hjemme fra for å gå på kurs. Jeg snakker med tre engasjerte mennesker, og skriver så fort jeg makter. Men spesielt Svein Inge løper fra meg med et velsmurt snakketøy det er få forunt å matche. Ottar kan også snakke fort. Og underfundig. Som når han snakker om Bhutan-metoden. Et internuttrykk i misjonen om bønn koblet med spark. Hver gang en motor eller annet teknisk fantes på å stoppe, med milevis til verksted, fantes det ingen annen metode som virket; enn å be og sparke. Hardt!

Vil tilbake

Om det er bønnene eller sparkene som har gjort susen, så er det et faktum at Alpha vokser i Bangladesh. Spesielt i Dhaka, en by seks sju timer fra menigheten i Gulni. Der gikk åtte menigheter av forskjellige konfesjoner sammen om et kurs arrangert av lokale kontakter, og med Svein Inge og Kari som kursholdere. Begge sitter i hver sin stol og stråler når de forteller.

– Dette er definitivt ikke siste reise vi snakker om. Det har spredd seg og vokst mye raskere enn jeg tenkte, sier Ottar.

To verdener

Mange av arrangementene bringer dem i kontakt med menneskeskjebner. Om kvinner som forteller om overgrep. Om utstøtelse dersom de konverterer til kristendommen. Men også om undring over at de kristne ikke utstyres nyfødte med amuletter, og ikke dynker nyfødte med vievann fra den lokale trollmannen. Hvorfor er de kristnes baby frisk, mens våre barn med amuletter er syke? Ikke å undre seg over at det trengs misjonsleger. Men Ottar vil noe mer enn friske barn. Han vil helse for hele mennesket. Ånd, sjel og legeme. For livet er mer. ●

RIKE PENSJONISTÅR: Svein Inge Myhr (t.h.) kunne ikke tenke seg en bedre måte å tilbringe pensjonstiden på en å bli brukt av Herren i et spennende land langt borte. Han har penger, han har tid, han har helse, han har Kari som ønsker det samme. Ottar Hope (t.v.) på sin side har allerede i mange år levd og åndet for sykehuset «sitt» i Bangladesh.

Gleden for slett ingen ting

«Ode» betyr høystemt lyrisk dikt, ifølge fremmedordboken. Jeg kjenner ikke mange oder til gleden, bare siste sats av Beethovens niende symfoni. «An die Freude», synger koret. Enten holder du deg for ørene eller du lar deg drukne i frydefull vellyd.

AV ELISABETH FOUNGNER

Det er ufattelig at musikken er skrevet av en døv og kanskje ensom mann, eller kanskje nettopp derfor. Før var det å glede seg til noe, viktigere enn selve det en gikk og ventet på. Julaften, togreisen, sangtimene, en ny kjole og mye annet. Fryd kanskje, men ingen ode.

«Var jeg et tre, hadde jeg stille gleder. De ville komme til meg fra fjerne steder bare, jeg lot det skje», skriver Øverland. Gleden blir stillere med årene. Det aller første fuglekvisperet om våren. Den første hestehoven. Et vennlig smil og et varmt håndtrykk. Et håndskrevet brev med takk for hilsen.

Hva gjør vi så med alle disse gledene? Noen kan vi fortelle om. Noen ganske få kan vi gjemme inn i oss som en skatt som bare vi selv vet om. Den er til å ta frem når noe blir uoverkommelig vanskelig. Du tar den frem og holder den forsiktig, og når du kan puste rolig setter du den forsiktig på plass til neste gang du får bruk for den.

Andre gleder er annerledes. «Skår i gleden»

SKRIVEKURS I SLETTEBAKKEN: I Slettebakken menighet har det vært flere kurs i skrivekunst for eldre ved lektor Odd Sætre. I mai 2014 var en av oppgavene «Ode til gleden». Teksten vi trykker denne gangen er skrevet av Elisabeth Fougner (80).

sier vi. Mennesker er langt fra fullkomne. En selv ikke minst. Det er en kunst ikke å la skårene i gleden komme i sentrum. Mange skår lar seg lime, og når en dør lukkes, åpnes det kanskje en ny dør – selv om alderen din kanskje ikke åpner opp for så mye nytt.

Da har en minnene. Ikke la dem ta så stor plass at du ikke tenker nye tanker og stiller spørsmål hvor du kanskje blir overrasket over svarene. Lever du lenge, har du mange å savne. Det er farlig å ikke savne noen eller noe. Tomhet er lammende. Evnen til å elske holder oss i live. Georg Bernanos skriver om det i Landsbyprestens dagbok; en bok en kan lese mange ganger og forstå mere av det som står der.

Gleden. En grå regnværsdag gikk en far med to barn bak meg på veien. Jeg gikk ut mot fortauskanten for å slippe dem forbi. «Koffor går du så seint» sa den lille jenta «Fordi jeg er gammel» sa jeg. Så kjente jeg at den lille jenta tok meg i hånden og sa: «Eg skal følge deg hem». Jeg stoppet, og faren til barna som tydeligvis ikke forstod, sendte meg et vennlig smil og overtok en sort liten hånd og gikk inn av døren til leiligheten sin. Det varmet, en glede. Dagen etter var det sol og klar himmel.

I en sang hvor jeg bare husker den siste strofen, lyder det: «Gleden for slett ingen ting». Godt vær er ikke ingenting i Bergen. ●

Kulturtipset: Musikk fra den andre siden

Det første jeg legger merke til på Jenny Hval og Susannas nye felles-utgivelse, «Meshes of Voice», er det spesielle coveret; et grafisk blad fra Arne Bendik Sjur som viser et fugleskjelett som ser ut som det trosser mangelen på kjøtt på beina for en siste flygetur - inn i evigheten.

Jeg får assosiasjoner til slike utstoppede og utstilte dyr du kan finne på gamle museer, der preparanten liksom har gitt de et uttrykk som etterligner noe levende. Døde fugler flyr, en utstoppet tiger snerrer mot deg, en gorilla slår seg på det sagflisfylte brystet.

Platen er et opptak fra Henie Onstad Kunstsenter, der verket hadde urpremiere under Ladyfest på kvinnedagen 8. mars 2009. Med på konserten var også Bladedvokalist Anita Kaasbøll og Jo Berger Myhre (bass).

– Mytiske skapninger var en stor inspirasjon, sier Jenny Hval, som skrev verket sammen med Susanna.

– Vi var innom både Medusa, Athena og Harpy (en kombinasjon av en kvinne og en fugl) som eksempler på mytologiens beskrivelser av kvinner som det stygge, det guddommelige og det grusomme, legger Susanna til.

De to fant også inspirasjon i ekteparet Maya Deren og Alexander Hammids surrealistiske og drømmende film «Meshes of the Afternoon» (1943), spesielt den kappekledd skikkelsen med et speil som ansikt. Så er det også drømmeaktige sekvenser som møter oss, like fra åpningsstykket Droplets langsomt repeterende lydbilde, og frem til vi helt til slutt får vite hva «The Black Lake Took». De tre stemmene står godt til hverandre; noen ganger er det rett og slett som de fletter seg sammen i et felles uttrykk (hør Black Lake), andre ganger mer som call and response - der de legger ulike effekter på stemmene. Og så er det de partiene der stemmene flyter utover i tykke strøk, omtrent som om de brukes til å gi røst til det som ikke kan uttrykkes med ord og tekst.

Nå skal jeg være den første til å innrømme at jeg ikke klarer å hente så mye mening ut av cd-ens medfølgende teksthefte. Ordene er, som musikken, preget av drømmer, og brokker av teksten fra en låt dukker gjerne opp igjen i en annen, halvt husket, halvt glemt. Men vakkert er det, med uimotståelig poetiske linjer som «I'm a house of bones, skin stretched over the walls», «this is a thirst that resembles me» og «dawning beauty is dazzling me».

Så hvordan står denne platen seg sammenlignet med de to artistenes selvstendige verker? For Jenny Hvals del

finner jeg mer spenst i fjorårets «Innocence is Kinky», men så er det også en svært annerledes plate; mer fra denne verden. For Meshes of Voice er definitivt musikk hentet over fra «den andre siden», enten du kaller det død, drøm eller det stedet de to møtes: Drift.

Slik sett ligger den nok tettere på Susannas eget lydunivers, som gjennom årene har beveget seg fra gripende og dypt personlige tolkninger av andres låter (hør hennes versjoner av blant andre Dolly Partons «Jolene», Leonard Cohens «Hallelujah» og Joy Divisions «Love Will Tear Us Apart» og «These Days») til et stadig mer

abstrakt uttrykk. Fjorårets «The Forester» var i så måte et mørkt og lengtende høydepunkt. «Meshes of Voice» er ikke langt unna. ●

Magne Fonn Hafskor

Min sorg

Min sorg er en svart fugl
fredløst på flukt
under vinterlig øde himler.
Men stundom -
når fuglen stiger høgt nok -
skinner vingene gyllent
i skjær av en sol
som er under horisonten.

Hans Borli

Menighetene i Fana prosti
inviterer til

Sorgseminar

lørdag 18. okt. 2014 kl 10.30-14.00

Storetveit menighetshus, Kirkeveien 27

**Menighetene i Fana prosti
inviterer etterlatte til et seminar
om sorg**

Det har vært holdt slike seminar tidligere med gode erfaringer. Vi vil derfor igjen gi dette tilbudet. Sorg berører oss på mange måter, og du er velkommen, enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet.

Program

- Hva er sorg og hva gjør den med oss?
v/sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunsj
- Samtale/spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte
(sorggrupper, sjelesorgsamtaler)

Påmelding eller spørsmål

Diakon Kjerstin-Marie Vereide
Tlf.: 55 59 71 15
kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no

Diakon Reidun Laastad Dyvik
Tlf.: 55 30 81 17
reidun.laastad.dyvik@bergen.kirken.no

Diakon Linda Bårdsen
Tlf.: 55 36 22 85 / 483 02 448
linda.bardsen@bergen.kirken.no

**Velkommen - også om du ikke har
fått meldt deg på**

Vil du gjøre en forskjell?

Kirkens SOS trenger flere frivillige medarbeidere i Bergen. Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig, og samtidig oppleve personlig utvikling? Kirkens SOS er Norges største døgnåpne krisetjeneste på telefon og internett. Du får god opplæring og oppfølging underveis. **Innføringskurs starter i Bergen 29. september.**

Interessert? Kontakt Kirkens SOS i Bjørgvin. Tlf 55 32 58 45 - mob 941 83 654
Epost: bjorgvin@kirkens-sos.no • Mer info: www.kirkens-sos.no/bjorgvin

 Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

MENY DOLVIKEN

Man - fre 08 - 22 (09-20)

- Stor ferskvareavdeling
- Rikt assortert frukt og grønt
- Hyggelige ansatte som er med på å gi en god handleopplevelse

Velkommen MENY DOLVIKEN

Dolvikv. 36,
5252 Søreidgrend
Telefon: 55 52 62 00

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

DEN BESTE TIDEN
ER DEN DU DELER
MED ANDRE

Din leverandør: Steinsvikveien 2, 5251 Søreidgrend

Bestilling 22 22 55 55 - www.peppes.no

**coop
prix**

LETTVINT OG GARANTERT BILLIG

Søreide
Åpent 07.00 - 23.00
(09.00 - 21.00)

Ikke gå glipp av noe!

Middager, turer, ungdomsmesser, konserter, forestillinger for barn... Det skjer mye i kirken, og det skal noe til å få med seg alt. Få varsel på sms og/eller epost når aktiviteter er på gang, slik at du ikke går glipp av noe.

På nettsiden er det en knapp man kan trykke på for å registrere mobilnummer og/eller e-postadresse. Da kommer det varsel om spesielle ting som skal skje i kirken.

De som registrerer seg risikerer ikke å bli pepret med meldinger. Det er aktiviteter som er åpne for alle og som ikke skjer hele tiden, vi ønsker å informere om her.

For å motta meldinger registrerer man seg på info.soreidekirke.no. På forsiden til www.soreidekirke.no er det også lett å finne frem til registreringsknappen. Vi håper mange vil benytte seg av denne muligheten! ●

RAGNHILD THORSHEIM KRISTING
GRAVFERDSHJELPEN AS
Hagerupsvei 32X, 5093 BERGEN

Hele døgnet
Tlf. 55 27 28 29

Byens Trafikkskole

v/Domkirken

«Vegg i vegg med 5 videregående skoler»

Kontor: 55 31 07 00, kl. 08.30-16.00
Adresse: Kong Oscarsgt. 23, 5017 Bergen
Privat: Rolf Flatholm, 55 99 05 89, 970 78 787

BIL & MC

EL-KJEDEN

elfag

Håvardstun Elektriske as

Ytrebygdsveien 237 5258 BLOMSTERDALEN telefon 55 11 47 50

BÅTER
BÅTUTSTYR

**Bjordal &
Madsen A-S**

C.Sundtsgt. 50 - Tlf. 55 90 10 30
Dolviken - Tlf. 55 98 70 70

Fanatorget Blomster

**Vakre blomsterhilsener
leveres i hele Bergen**

Aurdalslia 12 - 5253 Sandsli - 55 22 65 10

KIWI mini pris **SØREIDE**

*Totto's
Gullsmie*

Blomsterdalen
Senter
tlf. 55 99 14 24

«Hvis klær kunne fortelle»

Reddesmål.no presenterer tirsdag 28. oktober kl. 20 utstillingen: «Hvis klær kunne fortelle» - en dokumentasjon av vold og overgrep mot barn.

Foredragsholder Øivind Aschjem er psykiatrisk sykepleier og familierapeut. Møt ham 28. oktober.

«Hvis klær kunne fortelle» er en utstilling som handler om barn som har opplevd at hjemmet var et farlig sted å være. Barn som trenger at noen ser dem og hjelper dem. Alle klærne som presenteres har tilhørt et slikt barn. Og historiene som fortelles er dessverre sanne.

Mange husker utstillingen med små barneklær og gjenstander som har tilhørt barn utsatt for vold og overgrep. Etter at den ble

åpnet i januar 2012 har den reist landet rundt og blitt sett av flere tusen mennesker. Nå kommer utstillingen til Søreide i form av en foredragskveld med bilder. Øivind Aschjem, som i flere tiår har arbeidet for å beskytte utsatte barn og unge tar oss inn i dette vanskelige landskapet.

Utstillingen er laget av og presenteres av www.reddesmål.no, et nettsted som inviterer alle til å arbeide kompromissløst for

de minste barnas rett til en oppvekst fri for vold, overgrep og omsorgssvikt.

Arr: Søreide kirke i samarbeid med kulturdagene for Fana og Ytrebygda. Kollekt ved utgangen til dekning av utgiftene. ●

Temakvelder for voksne

En ung student jeg snakket med, fortalte meg at troen hennes hadde falt sammen i møte med studiet hun gikk på. Det hun hadde lært som liten fungerte ikke i møte med en voksen verden.

AV LARS MARTIN HOL

Denne fortellingen og mange som ligner, har jeg møtt flere ganger i løpet av tiden som prest. Det er bakgrunnen for at vi denne høsten har satt opp tre temasamlinger for voksne, hvor vi tar utgangspunkt i de utfordringer unge har i møte med kristentroen.

De siste årtiene har tilgangen til informasjon økt enormt. Sett fra en side er dette et gode, da vi har all mulig informasjon tilgjengelig med få tastetrykk. Men det dukker også opp nye utfordringer. Det krever mer å sette sammen den informasjonen som kommer inn. De unge generasjonene møter derfor andre utfordringer knyttet til kristentroen, enn de tidligere generasjonene. Min tilnærming er at det er vi som voksne som bør ta den utfordringen, slik at de kommende generasjonene kan få en tro som tåler et møte med en voksen verden.

Det første tema i rekken er Bibelen. Kirken har opp gjennom historien på ulikt vis hevdet at Bibelen er sann. I Dagen og Vårt Land har det i sommer rast en debatt om bibelsyn. Det er en utfordring knyttet til hva vi mener med at Bibelen er sann. På hvilken måte kan vi snakke om Bibelen som sann, og hva er religiøse sannheter? Dette håper vi at vi skal få en god samtale rundt i løpet av kvelden. Innledningen vil dreie seg om Bibelen som tekst, hvordan den har blitt til i ulike epoker og hvilke elementer som har vært med å prege den. Innledningen tar sikte på å romme den kunn-

FOTO: VESTFOTO

skap som dagens unge kan møte på skole og i studier, eller gjennom nettsider som deler ut kunnskap om Bibelens kontekst.

Det andre tema i rekken er Gud. For Bibelens første lesere var det aldri et spørsmål om Guds eksistens. Det er derimot det grunnleggende spørsmålet vi møter hos dagens unge. Hva er Gud? Alt vi sier om Gud blir irrelevant, om man ikke har en fornemmelse av hvordan man kan tenke om Gud. Et kristent dogme som treenighetstheorien forteller ingen ting, om man ikke først har en ide om hva Gud kan være. Gjennom innledningen vil vi se på ulike måter man kan tenke om Gud, og vi vil hente frem salmer som viser ulike bilder av Gud i vår tradisjon. Samtalen håper vi kan være en arena hvor vi kan prøve å sette ord på hva vi mener med Gud.

Det siste tema denne høsten er kirken. Kirken har en lang og brokete historie, og den har spilt mange ulike roller opp gjennom historien. Innledningen denne kvelden vil bevege seg rundt ulike tanker om kirken i vår historie, og vi håper at det skal bli en god samtale rundt hva vi mener kirken er lokalt hos oss i dag.

Denne kvelden kommer Jubilate for å synge sanger fra Les Misérables. Hvis du lurer på hva dette har med kirken å gjøre, så vil jeg anbefale å ta turen til Søreide kirke denne kvelden.

Temakvelder for voksne kl. 20-22 i Søreide kirke. Kveldene vil inneholde et foredrag, samtale og salmesang/korsang. Kveldene denne høsten er tirsdag 30. september, onsdag 5. november og tirsdag 25. november. ●

KløverKnekt og Skarre R i kirken!

Lørdag 1. november kl. 20 blir det en stor konsert for unge fra hele bydelen i Søreide kirke, med KløverKnekt og Skarre R. SteinBeaten er oppvarmingsband!

KløverKnekt og Skarre R. er en Bergensk rapgruppe, som består av Kris Andre Dragset (KløverKnekt) fra Klauvaneset og Daniel Wiig Andersen (Skarre R) som kommer fra Frekhaug.

Begge startet med rap i 2009 og gruppen ble offisielt startet i 2010. Sammen er de opptatt av å holde en positiv stil i låtene sine og holder seg vekk fra temaer som dop, halvnakne damer og penger som ellers er kjente faktorer i rapmiljøet. De ønsker å være et forbilde for unge og holder seg derfor også unna banning, dette for å vise at man kan drive med rap akkurat som man er.

Tidligere har de jobbet med flere artister og varmet opp for blant annet A-Lee, Lido-Lido, Gatas Parlament, Marcus Only, Robin & Bugge og Katastrofe. De er også stolte av å ha gått av med seier i konkurransene ByTalent, Damsgård, UKM2011 og UKM2012. Også kan de skryte litt av å ha spilt for et fullsatt Oslo Spektrum!

KløverKnekt og Skarre R er altså stigende stjerner; de spilte i sommer på Norwaycup, på TallShips, de har gjort uttallige skoleball og holdt ca 70 konserter så langt i 2014 mot 80 totalt sett i 2013. KløverKnekt og Skarre R tar virkelig sats og slipper nytt album til høsten og har kommet godt ut av sommerferien med Null Null stress på spotify!

Oppvarmingsband er et av bydelens egne, unge og lovende rockeband: SteinBeaten fra Søreide! SteinBeaten er inspirert av band som Green Day, Muse og Red Hot Chili Peppers. De fire guttene er født i 1999 og har spilt sammen siden høsten 2011, da de fant ut at dette var noe de hadde lyst til å holde på med, og gjerne satse på. De har spilt på alt fra festivaler til privatkonserter.

Billetter ved inngangen: kr. 50,- Konser-ten er et av Søreide kirkes bidrag til Kul-turdagene i Fana og Ytrebygda bydel og støttes av kulturkontoret. ●

God dugnad ... med litt mosjon

Vil du være med å dele ut menighetsbladet Refleks?

Refleks kommer ut med fem num-mer i året, og distribueres i post-kassene til alle husstander i Søreide menighet. Neste blad kommer 18/11 – årets julenummer.

Vi mangler nå bladbud til følgende distrikter:

- Gosen/Skranelia. 107 blad
  - Saksarlia nr. 4 (høyblokken) + postkassene rundt boss-skuret like nedenfor. 180 blad
- Distriktene kan eventuelt deles.*
- Fra 2015 vil vi også trenge bud til Dolvikhaugene. 95 blad.

Vi håper du vil være med å gjøre en innsats i et av våre 45 distrikter. Kontakte Torbjørn Damm, tlf. 55 12 05 38, mob. 909 13 509, e-post: to-dam@online.no ●

SUV

Søreide Unge voksne (SUV) er menighetens ungdomsmiljø.

Nå starter vi opp igjen, og vi ønsker å invitere alle ungdommer fra ungdomsskolen og oppover.

SUV handler om felleskap. Målet er å få et sammensveiset miljø blant ungdommen i kirken, samtidig samles vi rundt Jesus. Vi ønsket at ungdommen skal få et kjekt møte med kirken og med Jesus.

Søndag kl. 18 samles vi i kirken til sang, andakt, mat og felleskap. Målet er å få folk utenifra til å komme og snakke med ungdommen om ulike temaer fra bibelen og dagens samfunn. Hvis du vil vite mer om dette, kan du ringe Maria Aarvik, tlf. 971 68 919.

I høst vil vi arbeide for å få til kjekke turer og samlinger utover søndagskvelden. Kom som du er! ●

Kirkeskyss

Ønsker du å bli hentet til gudstjeneste? Ring telefon 416 04 227 søndag fra kl. 10.00. Du blir kjørt hjem igjen etter kirkekaffen. ●

Menighetskalender

døpte

Maria Escobar Johansen
Mari Nesse Mikkelsen
Alexander Spjeld Nydal
Elida Fredheim-Waage
Elias Svendsen Toft
Marie Jacobsen Spångberg
Storm André Brodahl
Herman Martem Riiser
Veline Hope Nilssen
Jakob Tolla Halvorsen
Samuel Tolla Halvorsen
Frida Mehl-Aasheim
William Setekleiv
Tilje Lill Oldereid
Thilo Elander Oldereid
Sebastian Emil Andresen
Ailo Sletvold Helland
Emma Sundby Høyland
Lucas Telnes
Ulrik Hollekim Fykse
Elin Østby Solberg
Nikolai Pedersen Mjaaseth
Mats Forsberg Thorkildsen
Elias Nordeide
Elias Lunde Engedal
Sarah Falck-Olsen
Henrik Edvardsen Hoff
Sander Skjelbred Lie
Even Birkenes Ramsøy
Theo Kåsin Sivertsen

vielser

Inger-Lill Kjøllesdal og Preben Ottesen

begravelser

Sigrid Garmannslund
Johannes Olsen
Roy Olav Magnussen
Magnhild Torbjørg Gausereide
Einar Aadland
Gunnar Huun Brodahl
Ragnhild Gullaksen Kramer
Ruth Schau
Ingeborg Kronheim
Lina Grønås
Magnus Hans Fjære
Per John Gullbrå
Audun Søreide

gudstjenester

Søndag 28/9

11.00: Høsttakkefest v/Lars Martin Hol. Dåp. Takkofter til menighetsarb. Menighetsbarnehagen og 5-åringer deltar. Kirkekaffe.

Søndag 5/10

11.00: Høymesse v/Kirsten Lind. Dåp og nattverd. Takkofter til menighetsarbeidet. Søndagsring.

Søndag 12/10

11.00: Høymesse v/Lars Martin Hol. Dåp og nattverd. Takkofter til menighetsarbeidet. Søndagsring.

Søndag 19/10

11.00: Gudstjeneste v/Lars Martin Hol. Dåp. Utdeling av 2-års-CD og 4-års-bok. Familiekoret deltar. Takkofter til TV-aksjonen. Kirkekaffe.

Søndag 26/10

11.00: Gudstjeneste v/Kirsten Lind. Nattverd. Takkofter til menighetsarb. Søndags-skole og søndagsring. Kirkekaffe.

Søndag 2/11

11.00: Høymesse v/Kirsten Lind. Dåp og nattverd. Takkofter til Kirkens SOS. Søndagsring. Kirkekaffe.

Søndag 9/11

11.00: Høymesse v/Lars Martin Hol. Dåp og nattverd. Takkofter til menighetsarbeidet. Søndagsskole og samling for 3-åringer. Kirkekaffe.

Søndag 16/11

11.00: Høymesse v/Kirsten Lind. Dåp og nattverd. Takkofter til Stefanusalliansen. Søndagsring. Kirkekaffe.

Søndag 23/11

11.00: Høymesse v/Lars Martin Hol. Dåp og nattverd. Takkofter til menighetsarbeidet. Søndagsskole og søndagsring. Kirkekaffe.

kalender

Tors 25.09

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom
11.30 Andakt, seniorsenteret

Fre 26.09

19.00 Cafe 19

Tirs 30.09

11.00 Eldretrim
17.30 Familiekoret
20.00 Temakveld for voksne

Ons 01.10

18.00 TenSing
19.30: Bibelgruppen
20.00 Krik

Tors 02.10

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Fre 03.10

18.00 Svensk aften

Man 06.10

19.30 Jubilate

Tirs 07.10

11.00 Eldretrim

Tors 09.10

10.00 Babysang

Man 13.10

13.30 Etter skoletid

Tirs 14.10

11.00 Eldretrimmen
11.00 Andakt, seniorsenteret
17.30 Familiekoret
19.00 Diakonater

Ons 15.10

18.00 TenSing
20.00 Krik

Man 20.10

19.30 Jubilate

Tirs 21.10

11.00 Eldretrim
19.00 Menighetsrådsmøte

Ons 22.10

18.00 TenSing
19.30 Lokalhistorisk Forum
20.00 Krik

Tors 23.10

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

16.30 Konfirmantunderv.

Man 27.10

13.30 Etter skoletid

Tirs 28.10

11.00 Eldretrimmen
17.30 Familiekoret
20.00 «Hvis klær...» se s. 22

Ons 29.10

18.00 TenSing
20.00 Krik

Tors 30.10

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom
11.30 Andakt, seniorsenteret

Fre 31.10

19.00 Cafe 19

Lør 01.11

20.00 Rap-konsert. Se s. 3.

Man 03.11

19.30 Jubilate

Tirs 04.11

11.00 Eldretrimmen
19.30 Bibelgruppen

Ons 05.11

18.00 TenSing
20.00 Temakveld for voksne
20.00 Krik

Tors 06.11

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Man 10.11

13.30 Etter skoletid

Tirs 11.11

11.00 Eldretrimmen
11.00 Andakt, seniorsenteret
17.30 Familiekoret
19.00 Diakonater

Ons 12.11

18.00 TenSing
19.30 Lokalhistorisk Forum
20.00 Krik

Tors 13.11

10.00 Babysang
11.00 Hjerterom
16.30 Konfirmantundervisning

Man 17.11

19.30 Jubilate

Tirs 18.11

11.00 Eldretrimmen
19.00 Menighetsrådsmøte

Hvem-hva-hvor i Søreide menighet • Menighetskontorets telefonid: tirsdag – fredag 09 – 15 • www.soreidekirke.no

Menighetskontoret
55 59 71 00 -
soreide.menighet@bergen.kirken.no

Fungerende sokneprest
Lars Martin Hol
55 59 71 02 – 996 03 671
lars.martin.hol@bergen.kirken.no

Vikarprest - 55 59 71 01

Kantor Eli-Johanne Rønnekleiv
55 59 71 08 – 906 53 562
eli.johanne.ronnekleiv@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder
Elisabeth R. Andersen
55 59 71 84 – 951 51 968
elisabeth.andersen@bergen.kirken.no

Kirketjener Ann Kristin Hovland
454 16 158
ann.kristin.hovland@bergen.kirken.no

Menighetspedagoger:

Geir Endre Kristoffersen
55 59 71 04 - 936 61 444
geir.endre.kristoffersen@bergen.kirken.no

Rikke Bergflødt-Kvamme
928 96 886
rikke.bergflodt@bergen.kirken.no

Ungdomsarbeider
Maria Aarvik
971 68 919
maria.aarvik@bergen.kirken.no

Søreide menighetsbarnehage
Styrer Torill Vatne Nilsen
55 59 78 25
torill.vatne.nilsen@aka-sia.no

Menighetsrådsleder
Trond Ueland
55 10 20 09 -
ueland@live.no